

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum vti obseruantijs ad præcognoscendum aliqua fortuna, vel
infortunia, sit licitum? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

pium. Sed in hoc distant aëronomicæ imagines à necromanticis: quòd in necromanticis fiunt expressæ invocationes, & præstigia quædam. Vnde pertinent ad expressa pacta cum dæmonibus inita. Sed in alijs imaginibus sunt quædam tacita pacta per quædam figurarum, seu characterum signa.

Ad tertium dicendum, quòd ad dominium diuinæ maiestatis pertinet, cui dæmones subsunt, vt eis vtratur Deus ad quodcumque voluerit. Sed homini non est potestas super dæmones commissa; vt eis licitè possit vti ad quodcumque voluerit: sed est ei contra dæmones bellū indictū. Vnde nullo modo licet homini dæmonū auxilio vti per pacta tacita, vel expressa.

ARTIC. III.

Vtrum obseruationes, quæ ordnantur ad præcognoscendum aliqua fortunæ, vel infortuniæ, sint illicitæ?

515
D. u. 26.
L. u. 1. q. 1.
col. 2.

AD tertium sic proceditur. Videtur, quòd obseruationes, quæ ordnantur ad præcognoscendū aliqua fortunæ, vel infortuniæ, non sint illicitæ. Inter alia enim infortunia hominū sunt etiam infirmitates. Sed infirmitates in hominibus quædam signa præcedunt, quæ etiam à medicis obseruantur. Ergo obseruare huiusmodi significationes non videtur esse illicitum.

¶ 2 Præterea, Irrationabile est negare illud quod quasi communiter omnes experiuntur. Sed quasi omnes experiuntur, quòd aliqua tempora, vel loca, vel verba audita, vel occurfus hominum, siue animalium, aut distorti, aut inordinati actus, aliquod præsagium habent boni, vel mali futuri. Ergo obseruare ista non videtur esse illicitum.

¶ 3 Præterea, Actus hominum, & euentus ex diuina prouidentia disponuntur secundum ordinem quædam, ad quæ pertinere videtur, quòd præcedentia sint subsequentiū signa. Vnde ea quæ antiquis patribus cōtigerunt, signa sunt eorum quæ in nobis cōplentur: vt patet per Apof. 1. ad Cor. 10. Obseruare autem ordinem ex diuina prouidentia procedentem non est illicitum.

Ergo

Ergo obseruare huiusmodi præfagia non videtur esse illicitum.

SED contra est, quod Aug. * dicit in 2. de Doctr. *l. 2. c. 20. tom. 3.*
 Christ. quòd ad pacta cum dæmonibus inita, pertinent millia inanum obseruationum: puta si membrum aliquod salierit, si iunctim ambulatibus amicis, lapis, aut canis, aut puer medius interuenit: limen calcare, cum ante domum suam aliquis transit: redire ad lectum, si quis cum se calciat, sternutauerit: redire domum, si procedens offenderit: cum vestis à foricibus roditur: plus timere superstitiones mali futuri, quam præsens damnum dolere.

RESPONDEO dicendum, quòd homines huiusmodi obseruationes attendunt, non ut quasdam causas, sed ut signa quædam futurorum euentuum vel bonorum vel malorum. Non obseruantur autem sicut signa à Deo tradita, cum non sint introducta ex auctoritate diuina, sed magis ex vanitate humana, cooperante dæmonum malitia, qui nituntur animos hominum huiusmodi vanitatibus implicare. Et idè manifestum est, omnes huiusmodi obseruationes supersticiosas esse & illicitas. Et videntur esse quædam reliquæ idololatriæ, secundum quam obseruabantur auguria, & quidam dies fausti vel infausti: quod quodammodo pertinet ad diuinationem quæ fit per altra, secundum quæ diuersificantur dies: nisi quòd huiusmodi obseruationes sint sine ratione & arte: vnde sunt magis vanæ & superstiosæ.

Ad primum ergo dicendum, quòd infirmitatum causæ præcedunt in nobis, ex quibus aliqua signa procedunt futurorum morborum: quæ licitè à medicis obseruantur. Vnde & si quis præfagium futurorum euentuum consideret ex sua causa, non erit illicitum: ut si seruus timeat flagella, videns iram domini sui. Et simile etiam esse posset, si quis timeret nocumentum alicui puero ex oculo fascinante, de quo dictum * est in primo lib. Sic autem non est in huiusmodi obseruationibus.

*1. p. 9 117
a. 3. ad 2*

Sec. Sec. Vol. ij.

G g Ad

Ad secundum dicendum, quod hoc quod à principio in istis obseruationibus aliquid veri homines experti sunt, hoc accidit casu. Sed postmodum cum homines incipiunt suum animum huiusmodi obseruationibus implicare, multa secundum huiusmodi obseruationes eueniunt per deceptionem dæmonum: vt in his obseruationibus homines implicari, curiosiores fiant, & se magis inferant multiplicibus laqueis perniciosi erroris: vt Augustinus dicit * secundo, de Doctrina Christiana.

l. 2. c. 23.
p. uolo à
prin. t. 3.

Ad tertium dicendum, quod in populo Iudæorum, ex quo Christus erat nasciturus, non solum dicta, sed etiam facta fuerunt prophetica: vt August. dicit * contra Faustum. Et ideo licitum est illa facta assumere ad nostram instructionem, sicut signis diuinitus datis. Non autem omnia quæ agentur per diuinam providentiam, sic ordinantur, vt sint futurorum signa. Vnde ratio non sequitur.

* l. 22. c.
24. 10. 6.

ARTIC. I V.

*Utrum suspendere diuina uerba ad collum,
sit illicitum?*

516

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod suspendere diuina uerba ad collum, non sit illicitum. Non enim diuina uerba minoris sunt efficaciz cum scribuntur, quam cum proferuntur. Sed licet aliqua sacra uerba dicere ad aliquos effectus: pura ad sanandum infirmos, sicut Pater noster, Ave Maria, vel quilibet cumque nomen Domini inuocetur: secundum illud Marci ult. In nomine meo dæmonia eijcient, linguæ loquentur nouis, serpentes tollent. Ergo videtur quod licitum sit aliqua sacra scripta collo suspendere in remedium infirmitatis, vel cuiuscumque nocuenti.

¶ 2 Præterea, Verba sacra non minus operantur in corporibus hominum, quam in corporibus serpentum & aliorum animalium. Sed incantationes quandam efficaciam habent ad reprimendum serpentes, vel ad sanandum quædam alia animalia. Vnde dicitur in Psal.